

Posudek diplomové práce

Název práce: Problémy v komunikácii ako príčina vzniku neúplných rodín
Autorka: Bc. Petra Moravčíková
Posudek vypracoval: Mgr. Alena Nohavová, Ph.D.

Autorka práce se rozhodla zvolené téma uchopit z hlediska mezilidských konfliktů. Cílem práce bylo vymezit příčiny mezilidských konfliktů, porozumět jim a možnostem jejich řešení. Diplomantka si dále kladla za cíl poukázat na důležitost komunikace v rodinném prostředí a poskytnout informace, které povedou k pochopení manželského a rodinného života jako celku. Protože je možné manželské či rodinné krize řešit, krize zákonitě nemusí vést k rozpadu svazku, jak píše autorka v úvodu diplomové práce (s. 6).

V první kapitole a jejích podkapitolách je uveden pohled z celospolečenského hlediska na rodinu jako základ státu (historický vývoj a postavení rodiny ve společnosti, funkce rodiny). Diplomantka na s. 7 uvádí zákon o rodině č. 36/2005, který se týká Slovenské republiky. Je škoda, že neprovedla komparaci uvedeného zákona se zákonem o rodině, který je platný pro Českou republiku.

V druhé kapitole je pozornost věnovaná procesu komunikace. Autorka tuto kapitolu s podkapitolami pojala způsobem, který je obvyklý/běžný v základní literatuře o komunikaci. Diplomantka použila klasické dělení komunikace na verbální a neverbální. Hlas řadí mezi verbální i neverbální složku řeči. Toto zařazení hlasu mezi obě složky řeči již však nevysvětluje. Hlas je velmi důležitý v komunikaci, ve které hrají roli více emoce a metafory než mluvnické významy, proto by mělo význam v diplomové práci toto rozebrat. Studentka na s. 22 mezi prvky komunikace řadí – komunikátor, komunikant, komuniké, ale mezi obecné prvky komunikace patří i komunikační kanál, zpětná vazba, případně šum, které diplomantka již neuvádí. Dále na s. 27 autorka zmiňuje 6 „řečí těla“ (kinezika, gestika, mimika, vizika, haptika, proxemika), ovšem za tímto výčtem na stranách 27-29 popisuje i některé jiné (mimika, proxemika, haptika, posturologie, kinezika, gesta jako součást kineziky) bez vysvětlení terminologické nejednotnosti. Dále se dočítáme o komunikaci v rodině, stylech komunikace, typech rozhovoru či komunikačních zlozvycích, včetně zlozvycích při poslouchání druhého.

Třetí kapitola má stejný název jako téma práce – problémy v komunikaci jako příčina vzniku neúplných rodin. Autorka se zde zabývá mimo jiné konflikty v rodině, jejich druhy a fázemi, styly řešení konfliktů, pravidly konstruktivního řešení konfliktů. Neefektivní komunikace, komunikační bariéry jsou dalšími podkapitolami, kterými autorka objasňuje pohled na konflikt. Diplomantka se také věnuje rozdílné komunikaci muže a ženy. Vzhledem k tomu, že jedním ze stanovených cílů bylo porozumění mezilidským konfliktům a možnostem jejich řešení, třetí kapitola tento cíl naplňuje.

Poslední kapitola s podkapitolami je zaměřena na etiku a komunikaci jako cestu k prevenci problémů manželských a rodinných vztahů. V podkapitole s názvem etická rovina komunikace v rodině jsou uvedeny čtyři fáze vztahu (vizionářská, nepřiznivá, latentní, vitální). Etika vztahu jako název další podkapitoly je obsahem zaměřena na vztah muže a ženy a jsou popsány fáze tohoto vztahu (zamilovanost, láska, přátelství – přátelská láska) a krize vztahu. Diplomantka dále uvádí čtyři stádia vztahu z pohledu přibližování se a oddalování, které představuje s pomocí metafory tance. Poslední podkapitola se zabývá charakteristikami, jaké by komunikace mezi partnery ne/měla mít. Tato podkapitola by ve vztahu k tématu měla poskytnout hlubší vhled do zkoumané problematiky, než jaký diplomantka předkládá.

Autorka práce sice naplnila své stanovené cíle, které zmiňuje v úvodu práce, v obecné rovině. Ale nedostatečně rozebrala tu část problematiky, která je vyjádřena názvem práce: vazba mezi problémy v komunikaci a vznikem neúplných rodin. Obsah práce tedy není zcela v souladu s jejím názvem. Tím, že je práce pouze teoretická, předpokládala bych hlubší teoretické osvětlení vztahů mezi problémy v komunikaci a rozpadem rodin, resp. vznikem neúplných rodin. Toto téma, které je pro diplomovou práci podle jejího názvu ústředním tématem, je v textu zmíněno pouze stručným odkazem: „Současný rozpad konzervativních hodnot v manželství je daný kromě jiného i tím, že většina lidí v dnešní dynamické, dalo by se říci uspěchané době, dělá v partnerských vztazích a ve vzájemné komunikaci zásadní chyby. To je i jedním z důvodů toho, že v dnešní době se až 70 % monogamních vztahů rozpadá“ (s. 58). Postrádám analýzu souvislostí mezi určitými typy chyb v komunikaci a rozkolísáním stability rodinných svazků, které vyústí až do rozpadu rodiny. Pro porozumění rozpadu rodin, které vznikají jako důsledek špatné komunikace či neschopnosti komunikovat není v diplomové práci poskytnuto dostatek podkladů.

Práce je standardní svým rozsahem i formálním zpracováním. Autorka čerpá z relevantních zdrojů, nicméně omezuje se pouze na zdroje dostupné v českém a slovenském jazyce.

V souhrnném pohledu mohu konstatovat, že posuzovaná diplomová práce shromáždila odpovídající množství aktuálních poznatků ze své předmětné oblasti, prokázala schopnost autorky vhodně vybírat a zpracovávat odborné zdroje informací, korektně teoreticky usuzovat a věcně argumentovat. Objem a hodnota vynaložené práce při řešení diplomového úkolu, který je z textu patrný, odpovídá standardním požadavkům.

Vzhledem k výše uvedeným připomínkám klasifikuji práci „*velmi dobře*“, ale protože práci jinak považuji za kvalitní, souhlasím s tím, aby v případě úspěšné obhajoby byla hodnocena „výborně“.

V Českých Budějovicích, 10. května 2013

Mgr. Alena Nohavová, Ph.D.

